

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2022/2115**z dnia 13 lipca 2022 r.****uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających metodę obliczania współczynników niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek oferowanych na platformie finansowania społecznościowego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 20 ust. 3 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konieczne jest umożliwienie inwestorom podejmowania świadomych decyzji inwestycyjnych. Ponieważ w ramach jednego projektu opartego na finansowaniu społecznościowym może być oferowana nie jedna pożyczka, a większa ich liczba, niezbędne jest, aby przy określaniu metody obliczania współczynników niewykonania zobowiązań w odniesieniu do projektów oferowanych na platformie finansowania społecznościowego wskazać zasady obliczania współczynników niewykonania zobowiązań na poziomie każdej pojedynczej pożyczki w przypadku danego projektu opartego na finansowaniu społecznościowym oferowanego na platformie finansowania społecznościowego. Definicja niewykonania zobowiązania na poziomie bardziej szczegółowym, tj. na poziomie pożyczki, pozwala uwzględnić przypadki, w których właściciel projektu prawdopodobnie nie będzie w stanie wykonać swoich zobowiązań kredytowych związanych z jedną pożyczką, ale nie z innymi pożyczkami. W związku z tym, aby obliczyć współczynniki niewykonania zobowiązań w odniesieniu do projektów oferowanych na platformie finansowania społecznościowego, dostawcy usług finansowania społecznościowego nie powinni automatycznie uznawać poszczególnych pożyczek udzielonych w ramach tego samego projektu za pożyczki, w przypadku których w tym samym czasie doszło do niewykonania zobowiązań. Dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni ocenić, czy dane przesłanki świadczące o niewykonaniu zobowiązania dotyczą całego projektu opartego na finansowaniu społecznościowym, a nie konkretnej pożyczki. W szczególności, jeżeli niewykonanie zobowiązań dotyczy znacznej części pożyczek związanych z projektem opartym na finansowaniu społecznościowym, dostawcy usług finansowania społecznościowego mogą uznać za mało prawdopodobne, że pozostałe pożyczki w ramach tego projektu zostaną spłacone w całości bez podejmowania działań, w tym realizacji zabezpieczeń, i traktować te pożyczki również jako pożyczki, w przypadku których doszło do niewykonania zobowiązań.
- (2) Konieczne jest unikanie arbitrażu regulacyjnego i umożliwienie inwestorom porównywania wyników dostawców usług finansowania społecznościowego, którzy świadczą usługi finansowania społecznościowego polegające na ułatwianiu udzielania pożyczek, a w szczególności jakości projektów oferowanych na platformach finansowania społecznościowego. Należy zatem określić elementy, na podstawie których tacy dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni uznać, że w odniesieniu do pożyczki oferowanej na ich platformie finansowania społecznościowego doszło do niewykonania zobowiązania. W związku z tym wspomniani dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni wdrożyć skuteczne procesy, które umożliwią im uzyskanie niezbędnych informacji w celu zidentyfikowania, bez zbędnej zwłoki, niewykonania zobowiązań w odniesieniu do pożyczek oferowanych na ich platformie finansowania społecznościowego.
- (3) W art. 20 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2020/1503 przewidziano wymóg, aby dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy świadczą usługi finansowania społecznościowego polegające na ułatwianiu udzielania pożyczek, corocznie ujawniali informacje dotyczące współczynników niewykonania zobowiązań w odniesieniu do projektów opartych na finansowaniu społecznościowym oferowanych na ich platformach w ciągu co najmniej ostatnich 36 miesięcy oraz publikowali w terminie czterech miesięcy od zakończenia każdego roku obrotowego oświadczenie o wynikach, wskazując spodziewany i faktyczny współczynnik niewykonania zobowiązań z tytułu wszystkich pożyczek, których udzielenia ułatwili. W celu zagwarantowania, aby inwestorzy i potencjalni inwestorzy mieli dostęp do informacji o podobnych horyzontach czasowych dotyczących wskaźników ryzyka i zysku w odniesieniu do pożyczek oferowanych na platformie finansowania społecznościowego, konieczne jest zapewnienie zgodności z art. 180 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽²⁾ i stosowanie jednorocznych

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.10.2020, s. 1.⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

współczynników niewykonania zobowiązań jako punktu odniesienia do obliczania współczynników niewykonania zobowiązań. Jednoroczny współczynnik niewykonania zobowiązań oznacza udział pożyczek, których status co najmniej raz w ciągu rocznego okresu obserwacji uległ zmianie ze statusu pożyczek, w przypadku których nie doszło do niewykonania zobowiązania, na status pożyczek, w przypadku których do niewykonania zobowiązania doszło. Spodziewany współczynnik niewykonania zobowiązań powinien zatem dostarczyć szacunkowych danych na temat odsetka pożyczek, w przypadku których nie doszło do niewykonania zobowiązania, ale w ciągu rocznego okresu obserwacji niewykonanie zobowiązania jest spodziewane. W związku z tym, aby podstawą do oszacowania spodziewanego współczynnika niewykonania zobowiązań był faktyczny współczynnik niewykonania zobowiązań, obliczanie faktycznego współczynnika niewykonania zobowiązań należy ograniczyć do pożyczek, które na początku rocznego okresu obserwacji mają status pożyczek, w przypadku których nie doszło do niewykonania zobowiązania. Aby zapewnić porównywalne i rzetelne przedstawienie współczynników niewykonania zobowiązań, do obliczania rocznych współczynników niewykonania zobowiązań (obliczanie na podstawie pożyczki) nie należy stosować żadnego systemu ważenia. W związku z tym do obliczania współczynników niewykonania zobowiązań nie należy stosować kwoty pieniężnej pożyczek, aby uniknąć sytuacji, w której niektóre pożyczki będą miały większą wagę w tych obliczeniach. W przypadku tendencyjności wynikającej z obecności pożyczek krótkoterminowych dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy świadczą usługi finansowania społecznościowego polegające na ułatwianiu udzielania pożyczek, powinni dostosować sposób obliczania współczynnika niewykonania zobowiązań. Aby zapewnić inwestorom rzetelne przedstawienie współczynników niewykonania zobowiązań, dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy świadczą usługi finansowania społecznościowego polegające na ułatwianiu udzielania pożyczek, nie powinni manipulować współczynnikami niewykonania zobowiązań publikowanymi zgodnie z art. 20 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/1503 ani przedstawiać ich w sposób wprowadzający w błąd.

- (4) Niespójne, niedokładne, niekompletne lub nieaktualne dane mogą prowadzić do błędów w obliczeniach współczynników niewykonania zobowiązań w odniesieniu do projektów opartych na finansowaniu społecznościowym. W związku z tym, aby zapewnić wiarygodność i wysoką jakość danych, procedury związane z ich gromadzeniem i przechowywaniem powinny być rzetelne i odpowiednio udokumentowane.
- (5) Wewnętrzna metoda stosowana przez dostawców usług finansowania społecznościowego do obliczania faktycznych i spodziewanych współczynników niewykonania zobowiązań powinna opierać się na informacjach dotyczących wyników pożyczek ułatwianych przez dostawcę usług finansowania społecznościowego oraz na kategoriach ryzyka określonych w ramach zarządzania ryzykiem, o których mowa w art. 19 ust. 7 lit. d) rozporządzenia (UE) 2020/1503.
- (6) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi projekt regulacyjnych standardów technicznych przedłożony Komisji przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) w ścisłej współpracy z Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego.
- (7) ESMA przeprowadził otwarte konsultacje publiczne w zakresie projektu regulacyjnych standardów technicznych, który stanowi podstawę niniejszego rozporządzenia, dokonał analizy potencjalnych powiązanych kosztów i korzyści oraz zwrócił się o poradę do Grupy Interesariuszy z Sektora Giełd i Papierów Wartościowych ustanowionej na podstawie art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010⁽³⁾.
- (8) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽⁴⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który swoją opinię wydał w dniu 1 czerwca 2022 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Niewykonanie zobowiązania z tytułu pożyczek oferowanych na platformie finansowania społecznościowego

1. Dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy świadczą usługi finansowania społecznościowego polegające na ułatwianiu udzielania pożyczek, uznają, że nastąpiło niewykonanie zobowiązania z tytułu określonej pożyczki oferowanej na ich platformie finansowania społecznościowego, jeżeli doszło do jednego lub obu z poniższych zdarzeń:

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

- a) dostawca usług finansowania społecznościowego uznał za mało prawdopodobne, że właściciel projektu spłaci w całości lub w inny sposób wypełni swoje zobowiązania kredytowe związane z przedmiotową pożyczką bez konieczności podejmowania działań takich jak realizacja zabezpieczenia;
- b) przeterminowanie w spłacie przez właściciela projektu wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych związanych z przedmiotową pożyczką przekracza 90 dni.

2. Do celów ust. 1 lit. a) za wskaźniki prawdopodobieństwa niedokonania płatności uznaje się następujące elementy:

- a) przeprowadzenie awaryjnej restrukturyzacji zobowiązań kredytowych związanych z przedmiotową pożyczką, jeżeli może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych poprzez umorzenie istotnej części kwoty głównej, odsetek lub, w stosownych przypadkach, opłat lub też odroczenie ich spłaty lub zapłaty;
- b) właściciel projektu złożył wniosek o upadłość lub podobną ochronę bądź został postawiony w stan upadłości lub otrzymał podobną ochronę, jeżeli spowodowałoby to uniknięcie lub opóźnienie spłaty na rzecz inwestorów zobowiązania kredytowego związanego z przedmiotową pożyczką.

Do celów lit. a) przyjmuje się, że awaryjna restrukturyzacja została przeprowadzona, gdy zawarto ugodę z właścicielem projektu, który ma lub wkrótce będzie miał trudności z wypełnieniem swoich zobowiązań finansowych.

3. Do celów ust. 1 lit. b), jeżeli umowa kredytowa wyraźnie zezwala właścicielowi projektu, pod pewnymi warunkami, na zmianę harmonogramu płatności lub na zawieszenie bądź odroczenie płatności, a właściciel projektu działa w ramach praw przyznanych mu w tej umowie kredytowej, zmienionych, zawieszonych lub odroczonej płatności nie uznaje się za przeterminowane, ale przy obliczaniu liczby dni przeterminowania bierze się pod uwagę nowy harmonogram płatności, gdy tylko zostanie on określony. Dostawcy usług finansowania społecznościowego analizują jednak przyczyny takich zmian w harmonogramie płatności lub zawieszenia bądź odroczenia płatności i oceniają, czy istnieje prawdopodobieństwo niedokonania płatności, o którym mowa w ust. 1 lit. a).

4. Dostawcy usług finansowania społecznościowego ujawniają próg istotności stosowany do celów ust. 1 lit. b).

5. W przypadku wystąpienia niewykonania zobowiązania z tytułu pożyczki dostawcy usług finansowania społecznościowego niezwłocznie informują o tym fakcie inwestorów.

Artykuł 2

Metoda obliczania współczynnika niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek oferowanych na platformie finansowania społecznościowego

1. Do celów ujawnienia informacji, o którym mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2020/1503, dostawcy usług finansowania społecznościowego obliczają średnią arytmetyczną zaobserwowanego jednorocznego współczynnika niewykonania zobowiązań w całym okresie obserwacji historycznej, stosując nienakładające się na siebie 12-miesięczne okresy obserwacji.

2. Celem obliczenia jednorocznego współczynnika niewykonania zobowiązań, o którym mowa w ust. 1, dostawcy usług finansowania społecznościowego zapewniają, aby:

- a) mianownik składał się z liczby pożyczek, w przypadku których nie doszło do niewykonania zobowiązania, odnotowanej na początku 12-miesięcznego okresu obserwacji;
- b) licznik obejmował wszystkie pożyczki uwzględnione w mianowniku, w związku z którymi w 12-miesięcznym okresie obserwacji wystąpił co najmniej jeden przypadek niewykonania zobowiązania.

3. Do celów ust. 2 pożyczki, w przypadku których w 12-miesięcznym okresie obserwacji nie zaplanowano płatności w harmonogramie, są wyłączone ze zbioru danych służącego do obliczania współczynnika niewykonania zobowiązań dla tego okresu.

4. Do celów ust. 1 i niezależnie od tego, czy dostawca usług finansowania społecznościowego stosuje zewnętrzne, wewnętrzne lub zbiorcze źródła danych bądź też połączenie tych trzech źródeł, długość bazowego okresu obserwacji historycznej wynosi co najmniej 36 miesięcy dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, wówczas stosuje się ten dłuższy okres. Dostawca usług finansowania społecznościowego, który prowadzi działalność przez okres krótszy niż 36 miesięcy, stosuje okres, w którym prowadził działalność.

5. Dostawcy usług finansowania społecznościowego ujawniają mianownik i licznik stosowane do obliczania jednorocznego współczynnika niewykonania zobowiązań zgodnie z ust. 2 za okres ustalony zgodnie z ust. 4.

Artykuł 3

Metoda obliczania faktycznego współczynnika niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek w podziale na kategorii ryzyka

1. Na potrzeby publikacji faktycznych współczynników niewykonania zobowiązań z tytułu wszystkich pożyczek zgodnie z art. 20 ust. 1 lit. b) pkt (i) rozporządzenia (UE) 2020/1503 dostawcy usług finansowania społecznościowego obliczają średnie arytmetyczne zaobserwowanego jednorocznego współczynnika niewykonania zobowiązań w podziale na kategorii ryzyka w całym okresie obserwacji historycznej, stosując nienakładające się na siebie 12-miesięczne okresy obserwacji.
2. Celem obliczenia jednorocznego współczynnika niewykonania zobowiązań w podziale na kategorii ryzyka dostawcy usług finansowania społecznościowego zapewniają, aby:
 - a) mianownik składał się z liczby pożyczek, w przypadku których nie doszło do niewykonania zobowiązania, odnotowanej na początku 12-miesięcznego okresu obserwacji w ramach kategorii ryzyka, w odniesieniu do której oblicza się współczynnik niewykonania zobowiązań;
 - b) licznik obejmował wszystkie pożyczki uwzględnione w mianowniku, w związku z którymi w 12-miesięcznym okresie obserwacji wystąpił co najmniej jeden przypadek niewykonania zobowiązania.
3. Do celów ust. 2 pożyczki, w przypadku których w 12-miesięcznym okresie obserwacji nie zaplanowano płatności w harmonogramie, są wyłączone ze zbioru danych służącego do obliczania współczynnika niewykonania zobowiązań dla tego okresu.
4. Do celów ust. 1, niezależnie od tego, czy dostawca usług finansowania społecznościowego stosuje zewnętrzne, wewnętrzne lub zbiorcze źródła danych bądź też połączenie tych trzech źródeł, długość bazowego okresu obserwacji historycznej wynosi co najmniej 36 miesięcy dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, wówczas stosuje się ten dłuższy okres. Dostawca usług finansowania społecznościowego, który prowadzi działalność przez okres krótszy niż 36 miesięcy, stosuje okres, w którym prowadził działalność.
5. Dostawcy usług finansowania społecznościowego ujawniają mianownik i licznik stosowane do obliczania faktycznego współczynnika niewykonania zobowiązań z tytułu wszystkich pożyczek w podziale na kategorii ryzyka zgodnie z ust. 2 za okres ustalony zgodnie z ust. 4.

Artykuł 4

Metoda obliczania spodziewanego współczynnika niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek w podziale na kategorii ryzyka

1. Na potrzeby publikacji spodziewanych współczynników niewykonania zobowiązań z tytułu wszystkich pożyczek zgodnie z art. 20 ust. 1 lit. b) pkt (i) rozporządzenia (UE) 2020/1503 dostawcy usług finansowania społecznościowego opierają swoje szacunki spodziewanych współczynników niewykonania zobowiązań w podziale na kategorii ryzyka na faktycznych współczynnikach niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek w podziale na kategorii ryzyka obliczonych zgodnie z art. 3.
2. Do celów ust. 1 i niezależnie od tego, czy dostawca usług finansowania społecznościowego stosuje zewnętrzne, wewnętrzne lub zbiorcze źródła danych bądź też połączenie tych trzech źródeł, do oszacowania spodziewanego współczynnika niewykonania zobowiązań stosuje on długość bazowego okresu obserwacji historycznej wynoszącą co najmniej 36 miesięcy dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, wówczas stosuje się ten dłuższy okres. Dostawca usług finansowania społecznościowego, który prowadzi działalność przez okres krótszy niż 36 miesięcy, stosuje okres, w którym prowadził działalność.

Artykuł 5

Przyporządkowanie do kategorii ryzyka

Do celów art. 3 i 4 dostawcy usług finansowania społecznościowego przyporządkowują poszczególne pożyczki do odpowiedniej kategorii ryzyka określonej w ramach zarządzania ryzykiem na podstawie należytych i ściśle określonych kryteriów oraz przy uwzględnieniu wszystkich istotnych czynników, które mogą mieć niekorzystny wpływ na wyniki pożyczek.

*Artykuł 6***Dokładność danych**

Dostawcy usług finansowania społecznościowego zapewniają spójność i adekwatność danych wykorzystywanych do obliczania współczynników niewykonania zobowiązań zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

*Artykuł 7***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 13 lipca 2022 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN
